

اٹھارویں صدی دے سیاسی حالات نے بلھے
شاہ تے سلطان بایو دی فکر نوں سیو۔ مل متاثر
سیتا۔ ویر واکرو۔

بلھے شاہ پنجابی دا اہن صوفی شاعر اے جیہڑے دل
پیرا ملک وچ پنجاب دا درد سی۔ تلخ وچ اوہناں دا دور
سنا رہو۔ اٹھارویں صدی دا چھوٹا زمانہ جو مغلیہ سلطنت دے
بلھے شاہ تے سلطان بایو دو نوں پنجابی دے زوال دا زمانہ
وڈے فلاسفی شاعر سی۔ بلھے شاہ ۱۶۵۹ء وچ قفور وچ اے۔
پیرا ہوئے اوہ پنجابی دے بچاکے تے صوفی شاعر سی
اوہناں دی شاعری وچ تقوف دے ٹال ٹال سیاسی سماجی
شعوری جھلکیاں وی نظر آندیاں سیں۔ اوہ کافی دے دور
وڈے شاعر سیں۔ ایس طرح سلطان بایو نوں سلطان
الہارمن وی آکھیا جاند اے۔ اوہ ترکی، فارسی دے ماسم
تے باغل صوفی سن۔ میلن وچ شہرت اوہناں دی اک نکلی
جیہڑی کتاب "ایہات بایو" یا "سی ترفی سلطان بایو" اے
اوہناں دی شاعری وچ وی کئی سیاسی، سماجی تے ٹھہری
شعور دا رنگ ملدا اے۔ اوہ اس دور وچ پیدا ہوئے
جیس وچ مغل سلطنت اپنے زوال دی پوڑیاں چڑھ رہی
سی۔

بلھے شاہ دی شاعری وچ ٹھہری شعور

اٹھارہویں صدی دے پنجاب دے بدترین حالات
اٹھارہویں صدی عیسوی دا پہلا ادھ بلھے شاہ

دازمانہ سی تے او دوں پنجاب سما جی سیاسی حالات اعتبار
ناتسا لگا رسی اوہاں تے پنجاب دا بدترین نقشہ کدھر
میدانِ حشر تے کدھرے پلو پتھر تے کھپیا اے جو دوزخ دا
بدترین تے پخلا حصہ اے۔ مرنانڈے پن۔

درکھلا حشر عذاب دا
براحال ہویا پنجاب دا

اٹھارھویں صدی دے پنجاب وچ معاشی ہرائٹیاں

اٹھارھویں صدی دے پنجاب دی معاشی ہرائٹیاں
ٹوں میدانِ حشر دی نفسا نفسی "راپیں کھپتا رہے۔ اوہ
آکھیدے تے کہہ پنجاب وچ قتل و غارت گاہاں
پدا متی عرف تے سی۔ اوہناں تے پنجاب دا
نقشہ میدانِ حشر دی نفسا نفسی راپیں کھپین
دی آہر کہیتی اے جیدے توں تباہ حال پنجاب دی
اصل صورت حال واضح ہوندا اے مرنانڈے پن۔

جدوں اپنی اپنی گئے گئی
دھی ماں نوں لٹا کے گئی
موند بارھویں صدی پسار دیا
ساٹوں آمل پیار دیا

اٹھارھویں صدی دے پنجاب دے سیاسی حالات

بلھے شاہ نے پنجاب دی بدترین سیاسی سماجی صورتحال اکھیں
دیکھی سی۔ اوہناں اپنیاں مافیاں وچ اوس زمانے دی ہو
ہو دھولیر کشتی کہتی اے کہ کھیالٹ زمانہ آگیا اے جیہ
وچ کوئی وی فقیہ، ظلمت پس رہیا کمزور دے زوال
پزیر مغلیہ سلطنت لئی ماس چڑیاں تے مغلاں دے زیر
التر حکومت کرن والیاں اٹھارھویں توں نئے بغاوتیں توں
گھڑتے جڑے سیدہ کمزور حال توں واضح کیتا اے۔ زمانہ

س
کاں گھڑ توں مارن گے
چڑیاں جڑے کھائے
الٹے پور زمانے آئے
عراقیاں توں پئی جا بک پوندی
راجیاں بھیک منگائے
لٹے پور زمانے آئے

اٹھارھویں صدی وچ نفسا نفسی دالام

بلھے شاہ دے دور وچ بدترین سیاسی سماجی حالات پاروں پر
پاسے افراتفری دالام سی۔ دربار سرکار توں علاوہ عام لوکاں
وچ وی پیار۔ محبت دا احساس بالکل ختم ہو گیا سی ہے یقینی
دے صورتحال وچ سبھ توں آہو اپنی پئی ہوئی سی۔
بلھے شاہ دی مافی وچوں ونگی ویکھو۔

اپنیاں وچ الفت ناس
کیا چاہے کیا تانے
لٹے پور زمانے آئے

پیو پتراں اتفاق نہ کائی
دھیاں نال نہ ملے
ایٹ پور زمانے آئے

relate your headings and arguments to the qs statement.
اخلاقی حوالے نال زوال پذیر معاشرہ

بلھے شاہ دے زمانے وج اخلاقیات ناں دی کوئی شے نہیں
سی سیج نا پید سی تے جھوٹ دا بازار گرم سی سیج تے حقدار
لوگ خوار ہوئے سن جد کہ جھوٹے تے خوشامدی لوک
موجاں کر رہے سن۔ معاشرہ تنزلی دا شکار سی۔

سچیاں نوں پے ملدے دھکے
جھوٹے کول بہائے
ایٹ پور زمانے آئے

میں افقت زدہ ماحول توں فرار

بلھے شاہ دی حیاتی قصور شیر وج گزری سی اویساں دی
قصور شیر نال دی تے جذباتی وابستگی سی۔ اوہ اودوں
دے حالات توں ایس قدر بد دل تے مایوس ہو چکے سن
کہ اوس کو جھے میں افقت رنگ توں کنارہ کشی
چا پندے سن فرماں دے پس

بلھے شاہ چل اوتھے چلے، جھے سارے ہون انھے
نہ کوئی ساڈی قدر بچھانے نہ کوئی سانوں منے

سلطان بایو دی شالروچ لہری شہر پنجاب نفسا نفسی داستان

سلطان بایو شاہ جہاں دے دور وچ بڑا سوئے تے اوئی
ڑپ سمے وفات پائی اہ ہناں دے والہ شاہ جہاں دے
دربار وچ مہذب دارسن ایس لئی دریاری، سیاسی
صورتحال توں بگلی طرح جانوسی شاہ جہاں فکروں
اورنگ زب کلا اقتدار تے غیر کرنا چاند اسی
آجی لڑائیاں وچ داراشکوہ تے شجاع زندگی دی
پاڑی بار گئے تے دنیا دی یوس وچ موت داستان
گے ایس حالات توں سلطان بایو اپنی شالرو
وچ جنگ ڈھنگ نال دیکھاندے ہن۔

آدھی لعنت دنیا تاہیں، ساری دنیا داراں پو
راہ صاحب دے خرچ نہ کیتی لیکن مہذب دیاں ماراں پو

پنجاب دے سیاسی حالات

سلطان بایو دے مطابق پنجاب دے سیاسی
حالات بڑے ناسوز گوار سی۔ اقتدار نئی ہر طرف
لڑائیاں پوریاں سن شاہ جہاں بادشاہ دی
لئے پڑوا اقتدار بن کے نظر بند رہن فکروں وفات
پانیا۔ ایس ساری بلچل توں سلطان بایو اپنی شالرو

وج فرمائے ہیں

ہر دال کو لوں پر کوہاویے وقت دنیا مہار ان پر
جنہاں ترک دنیا فقیر سیتی باہو لیس بلعہ ہار ان پر

وہاں تے بیان

بلوہ شاہ تے سلطان باہو دی شاعری وج شاعری
رنگ بہت وڈھیاں انداز وج وکھیاں سبیاں
اوہناں نے سادہ تے آساں ویاں توڑتی تاکہ
عام لوکاوی اوہناں آسنہا جتلی طرح سمجھ
سکے۔ اوہناں نے پنجاب دی عام علامتاں مثلاً
سہ "چڑیاں" گاں توڑنا تے وڈے وڈے
سینے تے گل سپھان دی آیر سیتی اے۔

add more arguments.

مکدی گل

بلوہ شاہ تے سلطان باہو پنجابی دے وڈیاں
شاعرین اوہناں نوں پنجاب نال پہچان
سی تے اودے حالات ویکھ کے اوہناں نوں
کافی تعریف ہوئی سی اوہناں نے پنجاب
دے حالات دا بڑا وڈیاں تے جامع نقشہ
اپنی شاعری وج کھینچا۔